

НИКОЛА МАЛОВИЋ

МАРШ НА КОТОР

Отпуштајући вишак и примајући условно тек најспособније раднике модне индустрије, видео сам из Барија: Марија је Змајевић мало-мало предузимала нова путовања.

Кад је оно средином јуна потегла пјешке од перашког Трга Светог Николе, обалом, до которског староградског Трга од катедрале, до сједишта заливског Парламента, хиљаде су је Пераштана слиједиле. Па, иако је интимно, сазнао сам касније, она ишла да се у кабинету Предсједника Боке, њему у пркос, изненада пода оберхермесу Гатер Масу Вулфенбергу, гласнику Уједињених земаља, колоне су је слиједиле. Управнику Поште обећаће успут, током минут дугог разговора, поштанску марку с мотивом оба острва; уплаканој Грацијели правну помоћ; повратнику Филипу да добије и он воду у кући, кабловски интернет и соларне панеле на кредит; повратници Рути, кћери Аниној, право да власнички изађе на понту Шестокриловића; и тако редом, све за минут, из длана, махом – да, ријетко – не. Малог Исака потапшаће успут по образу пуном сендвича с мортаделом и сиром трапистом. Видио сам да нешто причају. Пријавио сам GPS координате и послужио се новом сервисном алатком, апликацијом Google Ear...

– Ма шломха?

– Тов меод тода.

– Бахом казе царих лиштог харбе.

– Ани маским. Кама зман нимшехет хахацаја?

– Рак лајха ехад.

– Тов беседер.

Цвјетали су дуж Јадранске магистрале дивљи нар црвено, аутохтони олеандер розе, и дивљи кактус жуто. Гледао сам с Google у јун над www.Боком.

Помажући фама волат свима, то их је Марија Змајевић и довела за три сата хода у Котор. Да под барокним которским балконима буду политичка снага, у уским уличним калетама и контрадама, силна грла. Да чекају, ако ће до два иза поноћи да изађе с клетим преговарачем, изаслаником Уједињених земаља и послаником, оберхермесом, баш тим који се све вријеме залагао да унутар Уније не буде самосталности ич!, оне праве, него да сви ентитети буду листом подређени оном његовом првом супериорном, и тако до врха.

Секретарица ми је, Марија Рафиоли, без куцања ушла у офис док сам пратио дешавање из Котора, *live*.

– Радници се буне, Никола!

– I cani abbaiano, bambini piangono, e gli operai protestano.

– Кажу, ако у овом најгорем од свих лоших тренутака пресе-лиш комплетну производњу, биће гладних уста преко три хиљаде. Нема радника који би могао више да отплаћују кредите. Одузеће им куће.

– Учинићу све што заиста могу.

– Задржаћеш дио производње у Барију? Можда, конфекцио-нирање плетенине. А преселићеш производњу плетенине?

– Не. Није у мојој моћи.

– Није? Кажеш.

– Најбољим радницима понудићу премјештај под условима за које ће у прво вријеме мислити да су неповољни. Ако пристану, дјеца ће им моћи да се образују у одиста доброј которској Гимназији, једној од најстаријих у Европи, или на Поморској академији, Бог зна колико старој, или на Факултету за поморство, за туризам, за биологију мора, за физиотерапију...

– Данас су долазили сервисери за FADIS – Sincro FT. Открили су што је трокирало у меком намотавању на перфориране калеме за бојење...

– Одлично. Буди тихо, сада...

У 02.05, с ореолом од Мјесеца, појавила се исцрпљена Марија Змајевић на балкону которске и бококоторске Владе. Масе су је перашке поздравиле клицањем, с хиљадама застава. Са хиљадама застава! Вијориле су се плаво-бијеле двобојке с перашким грбом у средини, на коме су двије руке – једна слијева, друга здесна – стезале крст. С бубицом од микрофона, Потештагица је одозго кратко бесједила.

Слутио сам, на ужас свих Которана.

– ПЕРАСТ ЈЕ ДЕБОТО ОБНОВИО СВОЈУ СУШТИНСКУ САМОСТАЛНОСТ У ОДНОСУ НА КОТОР! У РУКАМА ДРЖИМ ВЕРИФИКОВАНУ ПОВЕЉУ О ПОНОВНОЈ АУТО-

НОМИЈИ! САДА ЈЕ ВРИЈЕМЕ ДА СЕ СЛАВОДОБИТНО НО У МИРУ ВРАТИМО...

ГРАЂАНИ!

ВРАТИМО СЕ, И НЕКА НА ТРГУ СВЕТОГ НИКОЛЕ ВЕЧЕРАС БУДЕ ФЕШТА НАД ФЕШТАМА!!!

Иза тих ријечи настао је хаос, колико сам могао да опазим с Google.

Гатер Маса Вулфенберга нико није ни настојао да слуша. Јебало се свима за глобално мудро подлегло моћним чарима велике Потештатице некад знаменитог приморског Града. Пераштани су, оно, послушали дојучерашњу градоначелницу, и кренули к Риви смјеста, али су успут шакама и флашама, ногама и туђим главама ломили излоге, брали што је било за убрати, улетали у радње, облачили се, јели, пили и шенлучили.

С неба се то није могло ишчитати у метежу; срећом или несрећом, нешто ТВ кућа преносило је догађање уживо. Глава Марије Змајевић с лунарним ореолом нашла се у врху многих медијских каирона и headlinesa:

WHORE OR A SAINT?

ПЕРАСТ, ЧЕСТИЦА ГЛОБАЛНЕ САМОСТАЛНОСТИ?!

LA DONNA CHE NAVIGA COL VENTO

Најмлађи изгредници, окупљени преко друштвених мрежа, памтили су, подучавани шапатам и они, сва вјековна которска подметања, отказивања помоћи, све себичности – као онда кад су у години Кандијског рата, 1654, Которани послали свега 30-ак војника да бране Пераст од десанта надмоћнијих Турака.

– Да вам пизда которска матерна – урлали су! Опијени млади.

– Пи-чкее! Ко-тор-скее!

Иза свега, нашли су се у констелацији историјских прилика, како-тако историјски намиренима. На симболичној равни. Ко с патикама из излога, или с фирмираним панталонама, хаљином, ко с бочицом парфема, или дигиталном каквом играчком – камером, фото-апаратом, ноутбуком, лаптопом, блекберијем, киндлом, ајподом, ајпедом... Пераст је ломио Котор. Историјски дуг намириван је колутовима сира и пршутима из специјализованих сувенирско-гастрономских радњи, сликама из галерија, антиквитетима, златом из излога, оружјем из оружарница, кешом из аутомата и банака...

Марија Рафиоли, загледана испрва без даха у све живе слике, кажипрстом ми је дотакла раме:

– Опрости, иза свега овог срања, зар неће Пераст да осиромаши? Доро questa stronzata? Кад дивљање на уштрб пореских

обвезника Котор пријави европском Дневном суду? Можда није право вријеме за селидбу модне индустрије. Зар не мислиш?

– Не, не мислим. Конзервативни Которани бирали су премијера и заливског Предсједника, обојицу из редова едукованих хетеросексуалаца, лојалних Свјетској влади. Сад је касно да оберхермесу Вулфенбергу потурају сисату какву првакињу међу куповним старлетама. Врхунски домет перашке дипломатије био је да на вријеме спозна како Вулфенберг зачудо није овисник о шупку. Дневни суд затвориће очи. *Гајпер Мас је наци друз̄*, јебига. Ништа се није догодило.

Изнаенађена мојим одговором, Марија се на кратко замислила.

– Али, јесте се нешто догодило... Усне ти казују да си ме варао.

(Одломак из романа у настајању *Једро наде*)